

Verslag Architectuurraad | 09-04-2015 |

Aanwezig: Arjan Aarnink (CITO), Bram Gaakeer (OCW), Roberto Wiredu (Onderwijsinspectie), Gerald Groot Roessink (DUO), Tonny Plas (SION), Brian Dommissie (Kennisset), Hans Nouwens (TU delft, Henk Nijstad (Kennisset), Ariane Goossens (SURFmarket), Rob van der Staaij (ThiemeMeulenhoff, GEU), Bram Gaakeer (OCW), Bart Ratgers (CVTE).

Afwezig: Joost van Dijck (VDOD), Jacob Hop (saMBO-ICT), Paul de Wit (Van Dijk Educatie), Daniel van Winsum (Hogeschool Utrecht), HP Köhler (iECK)

Alle hieronder genoemde presentaties staan op de [betreffende Edustandaard-pagina](#)

1. Opening, mededelingen, notulen

Speciaal welkom voor Rob van der Staaij (GEU) en Bart Ratgers (CVTE); beide nieuwe leden introduceren zichzelf kort. Het verslag wordt goedgekeurd.

Besproken actiepunten:

Sector overstijgende ICT-roadmap: in het jaarplan 2015 van Edustandaard staat een overzicht van de te verwachten standaarden voor de komende 24 maanden. In de vorige Architectuurraad is vastgesteld dat er vooral ook behoefte is aan geplande / gewenste / verwachte implementatieroadmaps. Wat is het tempo van de nummegerenerator en wanneer krijgen bijv. de LAS-en er mee te maken, hoe ziet de planning eruit van Doorontwikkeling BRON, etc. Bram geeft aan dat het belangrijk is om in sync te zijn met de overheidsbrede standaarden-agenda van het Forum Standaardisatie. Bijv. de planning van DIGIKOPPELING 3.0. SION heeft samen met Bureau Edustandaard al een eerste inventarisatie en gedaan, oa. voor de PTOLU-lijst. Bureau ES zal borgen dat de standaarden-roadmap vanuit Forum Standaardisatie binnen Edustandaard bekend wordt. De Architectuurraad zal hierover voortaan worden geïnformeerd. Tav. de ICT-roadmap geeft Brian Dommissie aan dat er inmiddels een I-agenda voor het MBO is, en dat volgende week een aanzet wordt gemaakt voor een vergelijkbare agenda wordt opgesteld voor het PO/VO, ism. alle betrokken partijen. Gerald verzoekt of de ARAAD hierover goed kan worden geïnformeerd, dit is voor elke ketenpartij belangrijk.

Bart vraagt of er een overzicht is van ketenbouwstenen, publiek en/of privaat, welke scope, wie is er voor verantwoordelijk, roadmap. En hoe hangen deze bouwstenen samen met de ROSA (wat valt er buiten, wat valt binnen de ROSA-scope)? Tonny geeft aan dat de ROSA-conferentie op 24 april a.s. hierop ingaat. Zie verderop discussie onder punt 3 'beheer ROSA na afloop SION-programma'.

2. Presentatie update ROSA – richting versie 3.1,

Tonny Plas presenteert het [ROSA-katern privacy & informatiebeveiliging](#). Genoteerde discussiepunten:

- Het certificeringsschema is nu nog op basis van een zelfverklaring: partijen beoordelen zichzelf. Gerald geeft aan dat op termijn behoefte is aan externe onafhankelijke toetsing. Bram geeft aan dat scholen al wel dit schema formeel als uitgangspunt kunnen nemen bij bijv. inkooptrajecten en hun eisen kunnen aanscherpen. Bart vraagt zich af of zelfregulering uiteindelijk wel een houdbaar model is. Gerald geeft aan dat er ook nog het Instellingsbesluit is van het College van Standaardisatie. Scholen moeten daarnaast ISO 27002 volgen, die overigens als te complex wordt ervaren.

- De Architectuurraad stelt vast dat het katern in ieder geval een prima kader is. Dit wordt gezien als belangrijke eerste stap
- Rob van der Staij vraagt zich af of alle partijen wel goed zijn vertegenwoordigd: waar zijn bijv. de distributeurs? Of de VDOD? Tonny geeft aan dat hij beide partijen van harte heeft uitgenodigd om in de werkgroep Certificeringsschema deel te nemen.
- Rob geeft verder aan dat conformeren aan het katern flinke impact kan hebben. Bijv. Edu-iX, voorheen Eduroute, bevat een technische implementatie die nog lang niet klaar is om aan de eisen van transparantie te voldoen. De Architectuurraad geeft aan dat het wenselijk is om Edu-iX te toetsen aan het Katern. Rob geeft aan dat de Distributeurs hier wel voor open moeten staan. Hij gaat dit bespreken.
- Rob doet verder een oproep om toch vooral in de onderwijsketens met open standaarden te werken, zoals SAML 2.0 en OpenConnect

Edukoppeling

Brian Domnisse geeft een update over de status [van Edukoppeling 1.2](#). De documentatie is nog niet afgerond naar ieders tevredenheid. Een aantal opmerkingen en issues die zijn ingebracht voor en tijdens de werkgroep op 1 april j.l. zullen nog verwerkt moeten worden. Discussie ging o.a. over wat de reikwijdte van de afspraak is, hoe de inrichting van PKI-certificaten moet worden geregeld. Voor een deel zijn dit (architectuur-)aspecten die niet sec tot de standaard zelf behoren maar wel bepalend zijn voor de implementatie. Eventuele beslispunten hierover zullen door Brian in de ARAAD ingebracht worden

Streven is wel om voor de zomer een set van specificaties en aanvullende documentatie (meer gericht op uitleg aan diverse gremia) gereed te hebben waarmee partijen de implementatie kunnen gaan oppakken. Sowieso zullen bijv. de LAS-leveranciers er mee te maken gaan krijgen in het kader van Doorontwikkeling BRON en de communicatie met Facet (voor de landelijke toetsen). En tevens, zoals Tonny aangeeft, binnen OSO. Binnen OSO wordt er een testopstelling voor Edukoppeling ontwikkeld. Onderdeel hiervan is een testwebservice waarmee partijen hun implementatie van Edukoppeling onafhankelijk kunnen testen. Die voorziening zou op den duur ook gebruikt kunnen worden voor uitwisselingen anders dan OSO.

Gerald Groot Roessink geeft aan dat Digikoppeling 3.0 er aan komt. Namens Edustandaard zit Erwin Reinhoud in het Digikoppeling-overleg. Gerald geeft tevens aan dat hij met oa. de Belastingdienst afspraken wil maken dat Edukoppeling de formele standaard wordt voor uitwisselingen tussen het onderwijs en de belastingdienst. Met Logius is dat al besproken, nog niet met de Belastingdienst zelf.

KOI en KOI-tooling

Henk Nijstad geeft een [update over de KOI-tooling](#). Deze tooling (zie oa. het jaarplan Edustandaard 2015) moet het ondersteunende platform worden voor het ontwikkelen en gebruiken van alle onderwijssemantiek. Het KOI-model met de onderwijsbegrippen (toplaag) is destijds al binnen SION ontwikkeld, domeinmodellen zoals het model Toetsen en Examineren, Aanmelden en Inschrijven en het OBK-kernprogrammamodel worden aan het KOI-model via de tooling gerelateerd.

Bart Ratgers geeft als suggestie dat Archimate ook bezig is om over te gaan naar semantic web, en mogelijk een oplossing kan bieden. Daarnaast heeft de Belastingdienst zelf een tool ontwikkeld met oa.

Ordina die mogelijk interessant is. Henk Nijstad geeft aan dat beide opties in beeld zijn bij Bureau ES, en dat een extra scan welkom is. Verder geeft Bart aan dat je bij dit soort specialistische tooling heel goed moet uitzoeken: ga je zelf gaat (laten) ontwikkelen of maak je gebruik van bestaande tooling. Welke consequenties heeft dat?

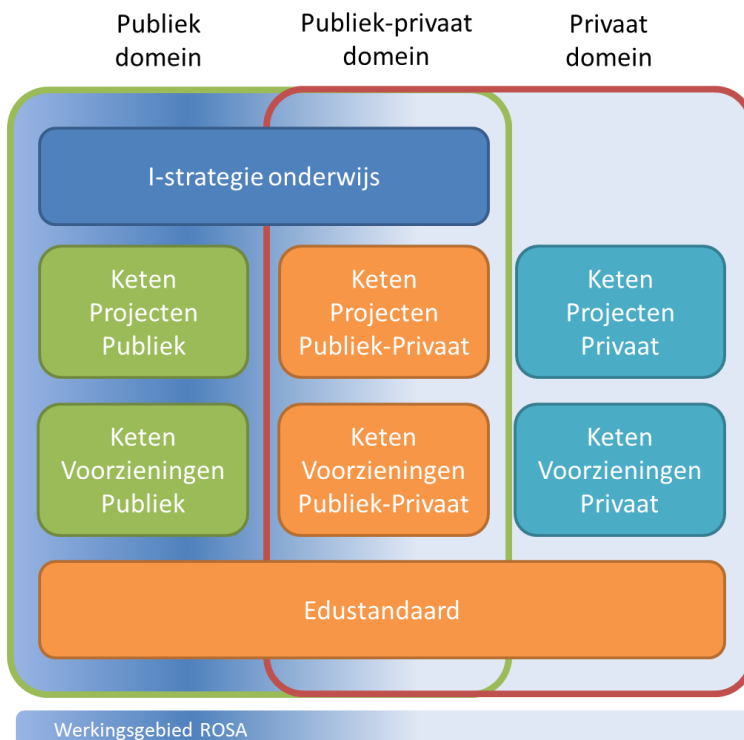
Gerald Groot Roessink vraagt zich af of de URI en/of URN-strategie van Bureau ES in lijn is met de overheidsbrede aanpak. Henk Nijstad speelt dit door naar de experts en koppelt Gerald hierover terug.

3. Rol Architectuurraad bij gebruik, beheer en doorontwikkeling ROSA

Eind 2015 houdt het programma SION op: wie wordt verantwoordelijk voor beheer en doorontwikkeling van de ROSA? Hoe kan deze 'sectoren en contexten overstijgende' referentie-architectuur zo goed mogelijk gaan renderen voor het onderwijs? Tonny Plas presenteert een eerste schets voor na 2015. De ROSA bevat op dit moment:

- Edukoppeling transactiestandaard
- Kernmodel Onderwijsinformatie (KOI)
- Certificeringsschema voor leveranciers
- Kaders Privacy en informatiebeveiliging
- IAA-afsprakenstelsel en architectuur
- Keten start architectuur Doorontwikkelen BRON

De ROSA richt zich op dit moment qua scope op het publieke domein en in mindere mate op het publiek-private domein.

Bram Gaakeer geeft aan dat de *zeggenschap* over de ROSA een publieke taak is en moet blijven. Ook wetgeving die eisen stelt aan ketenarchitectuur, valt daar onder. Edustandaard (publiek-privaat) zou vooral moeten gaan over de invulling, het praktische gebruik: het hoe. De zeggingskracht van ROSA (verplichtend karakter of meer vrijwillig; voorschrijvend of richtinggevend) hangt af van het werkingsgebied. ROSA heeft verder een hele brede keten overstijgende scope – bijv. processen als de Leermiddelketen en het Lerarenregister vallen daar ook onder (en zitten nu nog niet in de ROSA). Bram ziet diverse werkgroepen die de

doorontwikkeling van ROSA moeten garanderen:

1. Ketenprocessen
2. Informatiemodellen
3. Infrastructuur en standaarden
4. Privacy/beveiliging
5. Structuur ROSA (kennismodel, principes, aansluiting met NORA en ROSA dochters)

Rob van de Staij ziet voor de ARAAD vooral een inhoudelijke rol. Het afdwingen van ROSA-conformering moet elders plaatsvinden.

Bart Ratgers geeft aan dat TOGAF als framework voor (referentie-)architecturen een heel mooi kader geeft. Het is essentieel om niet alleen te beheren, maar vooral de lifecycle te managen. Dat betreft niet alleen het doorontwikkelen waar nodig en gewenst, maar ook het gebruik stimuleren en soms afdwingen of aanscherpen. TOGAF kent hiervoor bijv. contractuele afspraken. Hij ziet de ARAAD als de Architecture Board in de TOGAF-structuur, waarbij het essentieel is dat ketenpartijen ook daadwerkelijk aanwezig zijn en actief meedoen. Zowel publiek als privaat.

De ARAAD stelt vast dat haar rol – hoewel niet afdwingend – ligt in toetsen, adresseren en signaleren: het bevorderen van het gebruik van de (best-practices) van de ROSA-architectuur. Signaleren van hiaten, nu en middellange termijn. De KSA (ketenstart architectuur) is een belangrijk stuurmiddel voor ketenprojecten.

Gerald Groot Roessink stelt dat DUO vooral voor- ipv nadelen ziet aan de ROSA. Echter: hoe gaan we om met meningsverschillen, bijv. partijen die afwijken van hetgeen ROSA voorschrijft. Antwoord: dit hangt af van de context, is er een wettelijk taak of betreft het privaat domein. De ARAAD heeft vertrouwen dat als dit zich voordoet, er werkbare oplossingen gevonden worden.

Ariane Goossens vraagt of er geëist kan worden dat een bepaald ketenproces of voorziening voldoet aan de ROSA? ROSA is op dit moment vooral richtinggevend, de wetgeving bijv. voor privacy bepaalt uiteindelijk de harde conformering.

Bram Gaakeer geeft aan dat koppeling met de HORA en TripleA noodzakelijk is. Hier wordt inmiddels stapsgewijs door Bureau ES aan gewerkt.

De Architectuurraad besluit dat ze proactief wil aangeven aan SION zichzelf te zien als de logische verantwoordelijke werkgroep voor het lifecycle management van de ROSA. Tonny en Henk gaan hier een voorstel voor maken.

4. W.V.T.T.K. en volgende bijeenkomst

De presentatie van Roberto wordt doorgeschoven naar de volgende keer, we starten hier dan mee.

Ariane Goossens praat de ARAAD bij over de Proces Startarchitectuur die binnen de HORA wordt ontwikkeld. De parallel met de hierboven al diverse keren benoemde KSA is duidelijk. NORA heeft hier ook een template voor ontwikkeld.

De volgende bijeenkomst staat gepland gepland [voor donderdag 18 juni](#). Besloten wordt om een half uur eerder te beginnen en dus een half uur extra tijd te hebben.

Actiepunten:

#		actiehouder	datum
1	Het is wenselijk om Edu-iX (voorheen Eduroute) te toetsen aan het nieuwe Katern Privacy en informatiebeveiliging	Rob van der Staaij	042015
2	Architectuurraad informeren over de overheidsbrede standaarden-roadmap (Forum Standardisatie).	Bureau ES	042015
3	I-agenda's per sector inbrengen in ARAAD	Jacob Hop voor MBO? Brian Dommissie voor PO/VO?	042015
4	Hoe verhoudt de URI / URN-strategie van Edustandaard zich die tot de overheidsbrede strategie?	Henk Nijstad	042015
5	Opstellen memo: Architectuurraad wil graag de ROSA architectuur onder haar hoede gaan nemen	Henk Nijstad (Tonny Plas)	042015

Agendapunten volgende bijeenkomst:

- De Onderwijs Inspectie en de ROSA referentiearchitectuur (Roberto Wiredu)
- OSO-testinfrastructuur voor Edukoppeling
- Casus: Uitfasering VDOD-export
- Status DTDL /IECK-architectuur (harmonisering)
- TOGAF en de Architectuurraad